

Vlaams
Parlement

vergadering **C254**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 14 juni 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de Vlaamse overname van de inning van kansspelen – 2038 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aangekondigde gewijzigde toepassing van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) met betrekking tot onder meer schenkingen met voorbehoud van vruchtgebruik die plaatsvinden voor een buitenlandse notaris – 2048 (2015-2016)	6
VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de door de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) ingenomen standpunten – 2161 (2015-2016)	9
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de toepassing van het verlaagd verdeelrecht voor feitelijk samenwonenden – 2310 (2015-2016)	16

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de Vlaamse overname van de inning van kansspelen – 2038 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ingevolge de Bijzondere Financieringswet van 1989 is de belasting op de spelen en de weddenschappen sinds 1 januari 1989 een gewestelijke belasting. De gewesten zijn bevoegd om de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen van die belasting te wijzigen. Het Waalse Gewest heeft ervoor gekozen om vanaf 1 januari 2010 zelf de belasting te innen. Voor Vlaanderen was de inning van de kansspelen oorspronkelijk gepland op 1 januari 2017. Uw voorganger, minister Turtelboom, heeft bij de begrotingsbesprekingen 2016 laten weten dat die datum niet zou worden gehaald omdat de administratie reeds zwaar belast was door de overname van de erf- en registratielastbelastingen. Voor die overname moeten zowel de organisatorische aspecten als de aangepaste decreetgeving tijdig worden voorbereid. Er zijn de personeelsaspecten, de ontwikkeling van aangepaste ICT en de overname en aanpassing van de regelgeving naar de Vlaamse fiscale codex.

Recent heeft de Waalse Regering aangekondigd de kansspelen ook te agenderen op het volgend Overlegcomité. Het gaat dan meer bepaald de plannen van de Federale Regering om kansspelen gedeeltelijk te onderwerpen aan de btw-plicht.

Minister, is er nu wel voldoende vooruitgang in de voorbereiding, die moet toelaten om die overname in 2018 te realiseren? Kunt u het afzonderlijk duiden voor de voornaamste organisatorische aspecten zoals personeel, ICT, logistiek? Welke timing verwacht u globaal?

De Bijzondere Financieringswet omvat ook een timingvoorwaarde. De overname kan namelijk slechts gebeuren nadat ruim vooraf de juiste decreetgeving plaatsvindt. Kunt u dit toelichten? Hoever staat het met dit specifiek aspect van de voorbereiding? Hebt u reeds zicht op eventuele nieuwe krachtlijnen na de overname? Wanneer zal de commissie de kans hebben om hierover met u van gedachten te wisselen? Welk standpunt zal uw regering op het Overlegcomité innemen met betrekking tot het agendapunt over de btw op de kansspelen?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Collega Lantmeeters, het Vlaamse Gewest is het gewest dat met betrekking tot de gewestelijke belastingen in de Bijzondere Financieringswet tot nog toe het meeste ambitie heeft getoond om haar fiscale autonomie zo breed mogelijk uit te oefenen, niet alleen op het vlak van aanslagvoet, heffingsgrondslag en vrijstellingen, maar ook op het vlak van inning, van de overname van de dienst.

Sinds 1998 wordt de onroerende voorheffing door Vlaanderen geïnd. In 2011 volgde de cluster van verkeersbelastingen en vorig jaar de cluster van de successie- en registratierechten – in de Vlaamse Codex Fiscaliteit spreken we van de erf- en registratielastbelasting. Het is enkel nog de – budgettair kleinste – cluster, die van de belasting op spelen en weddenschappen, de belasting op de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken, die nog door de FOD Financiën wordt geïnd ten behoeve van het Vlaamse Gewest.

Bij een overnametraject plant de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) steeds twee jaar voorbereiding en twee jaar nazorg. De recente overname van de erf- en

registratiebelasting was de meest omvangrijke en complexe cluster tot nog toe. Het gaat om belastingen op gebeurtenissen die slechts enkele malen in een leven voorkomen. Bovendien zijn het vaak complexe dossiers met een grote diversiteit. De aandacht van VLABEL gaat op dit ogenblik nog vooral naar de verdere nazorg van deze overname, waarbij toch ook een doorgedreven automatisering is doorgevoerd.

Zoals u stelt, omvat de overname van de dienst verschillende aspecten en is een grondige voorbereiding van cruciaal belang. De dienst van de belasting heeft betrekking op de feitelijke vaststelling van de belastinggrondslag, de berekening van de belasting, de controle van de belastinggrondslag en van de belasting, de daarop betrekking hebbende betwistingen – zowel administratief als gerechtelijk –, maar ook de inning en de invordering van de belastingen, met inbegrip van de kosten en de intresten.

Bij een overname gaat het dus niet alleen om een wetgevend traject om de wetsbepalingen te integreren in de Vlaamse Codex Fiscaliteit, maar ook om de afstemming van de procedures, het plannen van de nodige automatisering en informatica-ondersteuning, de overname van het personeel en wijzigingen in de organisatie.

Wegens diverse wetgevende en organisatorische aspecten is een overname 'as is' reeds uitdagend. Daarbij wordt het moment van de overname van een dienst ook te baat genomen om te onderzoeken of er geen opportuniteiten zijn om tegelijkertijd verbeteringen aan te brengen. We mogen niet vergeten dat het Wetboek van de met inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen dateert van 1965. Ik wil hier nu niet op vooruitlopen, maar ook dat vergt tijd.

Mijn kabinet had wel, samen met VLABEL, al enkele verkennende gesprekken met verschillende stakeholders om de belasting op spelen en weddenschappen en de betrokken sectoren beter te leren kennen. Het ging dan onder meer over gesprekken met de FOD Financiën, die nog altijd instaat voor de dienst, het Waalse Gewest, die deze cluster al heeft overgenomen in 2010, en de Kansspelcommissie, die optreedt als controleorgaan en de vergunningen verstrekt.

Ik hoop hiermee duidelijk te hebben gemaakt dat de overname van de inning van een groep belastingen geen vanzelfsprekende operatie is. Zodra de nazorgperiode voor de erf- en registratiebelasting voorbij is, zal ik dit nieuwe traject dan ook grondig voorbereiden. Daarbij wens ik me te houden aan de timing die mijn voorganger in haar antwoord op schriftelijke vraag 181 al aangaf. Volgens de Bijzondere Financieringswet, artikel 5, paragraaf 3, kan de overname "vanaf het tweede begrotingsjaar volgend op de datum van de notificatie van de gewestregering aan de Federale Regering van de beslissing tot het zelf verzekeren van de dienst van de betrokken belastingen". Ik plan dus een notificatie in de loop van 2017 met het oog op een overname van de dienst van deze laatste cluster gewestbelastingen vanaf 1 januari 2019.

Die timing werd vorige week, op 3 juni, ook meegedeeld op de Vlaamse minister-raad. Ik zal de commissie deze mededeling bezorgen, zodat u reeds een beter zicht hebt op de vorderingen die al zijn gemaakt in dit dossier en op de eerste bevindingen.

Een definitieve beslissing kan volgens de Bijzondere Financieringswet gebeuren tot 31 december 2017. Het lijkt me aangewezen de opzegging aan de federale overheid zo dicht mogelijk tegen deze einddatum te betekenen, om eventuele gewijzigde of onvoorziene situaties in rekening te kunnen nemen. Zodra de opzegging werd betekend, is ze immers onherroepelijk, mijnheer Lantmeeters.

Vooraleer de beslissing te notificeren zal ik ze, conform een advies van de Raad van State bij eerdere overnames, voorleggen aan het Vlaams Parlement.

De beslissing van de Federale Regering om de btw-vrijstelling voor onlinekansspelen op te heffen, werd door het Waalse Gewest geagendeerd op het Overlegcomité. Het Waalse Gewest vraagt daarbij om de teksten van de federale wetswijziging te ontvangen en dat de federale overheid een formeel advies inwint bij de gewesten. De Vlaamse Regering had daar geen principieel bezwaar tegen.

De belasting op onlinespelen en -weddenschappen wordt geheven op de 'werkelijke brutomarge'. Dat is het brutobedrag van de sommen of inleggelden ingezet bij spelen en weddenschappen, verminderd met de winsten die voor die spelen en weddenschappen werkelijk verdeeld zijn, conform artikel 43bis van het Wetboek van de met Inkomstenbelastingen Gelijkgestelde Belastingen (WIGB).

Het belastbare bedrag wijzigt dus niet door de invoering van de btw, maar uiteraard zal er door een extra belasting van 21 procent een impact zijn op de winstmarge van de aanbieders van kansspelen. Dit zal wegen op de uitgekeerde sommen aan de spelers, wat mogelijk zou kunnen leiden tot een verplaatsingsgedrag naar buitenlandse of illegale aanbieders van onlinekansspelen. We zullen moeten evalueren of dit een reëel effect zal hebben op de gewestelijke ontvangsten van de belasting op onlinespelen en -weddenschappen.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Het is natuurlijk een voordeel voor de regering dat er begrotingsbesprekingen plaatsvinden. De vraag die ik had gesteld op 4 mei 2016 heeft ondertussen inderdaad al wat gevolg gekregen in de ministerraad van vorige week. Dat was natuurlijk een gegeven waarover ik geen kennis had op het ogenblik dat ik die vraag had gesteld.

Minister, ik wil beklemtonen dat het inderdaad goed is dat Vlaanderen zijn macht die het heeft gekregen ten volle uitput en dat het werk maakt van de overname van alle gewestbelastingen.

Er mag inderdaad prioriteit worden gegeven aan het goed afwerken van de overname van de erfbelasting en registratiebelasting, zoals u daarnet hebt omschreven. Ik ben blij dat er nu ook werk wordt gemaakt van het overnemen van de inning van de kansspelen. Zoals ik in mijn vraag om uitleg omstandig heb beschreven, ben ik mij er ten eerste van bewust dat er heel wat aspecten bij komen en dat er niet lichtzinnig mee kan worden omgegaan. Ik ben blij dat u daarvoor een timing van twee jaar plant. Als we de overname kunnen realiseren tegen 1 januari 2019 is dat goed.

U hebt daarnet allerlei zaken verteld in verband met btw, gevolgen en belastbare grondslag. Het mag natuurlijk tot resultaat hebben dat er een gedragswijziging komt naar buitenlandse of illegale spelen, maar het mag ook niet tot gevolg hebben dat kansspelen worden aangemoedigd in Vlaanderen. We zullen afwachten hoe alles verloopt. We hebben nog tijd tot 1 januari 2019. Ik heb net gemerkt dat u dat wilt voorleggen aan het Vlaams Parlement en in deze commissie ter bespreking zult voorleggen. We hebben dus nog alle kans om daarop eventueel nog wat aanmerkingen te maken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aangekondigde gewijzigde toepassing van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) met betrekking tot onder meer schenkingen met voorbehoud van vruchtgebruik die plaatsvinden voor een buitenlandse notaris
– 2048 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, schenkingen in het algemeen zijn de voorbije jaren steeds populairder geworden. Dat geldt ook voor schenkingen met het behoud van vruchtgebruik. Zo kan een alleenstaande ouder bijvoorbeeld zijn woning schenken aan zijn enig kind, maar er toch nog in blijven wonen zolang hij leeft. Dat heeft dan heel wat voordelen ten opzichte van het gewone erven in het geval de alleenstaande ouder zou overlijden.

Dergelijke schenkingen gelden ook voor roerende goederen. Een schenking van roerende goederen met voorbehoud van vruchtgebruik is een van de klassieke technieken geworden in een familiale planning. De geschonken goederen maken dan geen deel meer uit van de nalatenschap van de schenker en er is dan ook geen erfbelasting op verschuldigd. De schenker behoudt wel de controle over de geschonken goederen en blijft genieten van de inkomsten ervan.

Zoals dat dan gaat, werd er in de procedure naar achterpoortjes gezocht om aan de schenkbelasting te ontsnappen. Als je schenkt via een notaris in België, betaal je immers wel degelijk schenkbelasting. Een uitweg die vooral bij grensbewoners dichtbij Nederland wordt gebruikt, is het verlijden van de schenkingsakte via een Nederlandse notaris, omdat je dan die schenkbelasting niet betaalt. Tot nog toe werd dat ook aanvaard door de fiscus. Sinds 1 juni, zeer recent dus, zou de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) die deur hebben gesloten, althans in het geval van schenking van roerende goederen met voorbehoud van vruchtgebruik.

Met het gewijzigde standpunt van VLABEL zou men niet meer kunnen ontsnappen aan de erfbelasting. VLABEL heeft immers zijn standpunt nummer 15004 van 21 maart 2016 aangevuld. Volgens dit standpunt zouden vanaf 1 juni alle gesplitste inschrijvingen van effecten en geldbeleggingen worden geacht een bevoordeling te zijn en derhalve belast worden in de erfbelasting bij het overlijden van de schenker, zelfs na het verstrijken van de driejarige wachttermijn.

Dat nieuwe standpunt lijkt volgens sommige juristen, en niet de eersten de besten, in strijd met de wet. Juristen betwisten ook het feit dat VLABEL de gesplitste inschrijving van effecten of geldbeleggingen op dezelfde wijze wil behandelen als de gesplitste aankopen van onroerende goederen aangezien beide onder de toepassing van hetzelfde artikel uit de Vlaamse Codex Fiscaliteit zouden vallen. Die juristen zouden zich daarvoor zelfs beroepen op cassatierechtspraak.

In elk geval lijkt het me aangewezen, minister, dat in een aantal zaken duidelijkheid wordt verschaft. Nu wordt de belastingplichtige immers geconfronteerd met standpunten van VLABEL die voor discussie vatbaar zijn.

Minister, gaat de Vlaamse administratie met haar gewijzigde standpunten haar boekje te buiten door in de schoenen van de decreetgever te gaan staan?

Vindt u dat er in het licht van de gewijzigde visie van VLABEL een decreetwijziging nodig is?

Ben u van mening dat deze gewijzigde mening opportuun is in het licht van de gewenste rechtszekerheid die men aan burgers zou moeten geven, zeker in dergelijke fiscale materie?

Erkent u dat er door de gewijzigde regelgeving in de praktijk belangrijke verschillen zouden kunnen ontstaan tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel? De wetteksten zijn nog wel dezelfde maar de Vlaamse administratie zou die anders interpreteren dan de Brusselse of de Waalse.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Janssens, in uw vraag geeft u zelf al een uitgebreide technische toelichting. Zonder al te diep op de juridisch-technische aspecten van de problematiek in te gaan, zou ik een mogelijk misverstand alvast de wereld willen uithelpen.

In de media werd het beeld gecreëerd dat VLABEL de zogenaamde Nederlandse piste, het opmaken van een schenkingsakte door een Nederlandse notaris, zou willen afblokken door altijd de betaling van de schenkbelasting te eisen. Standpunt nummer 15004 van 21 maart 2016 heeft deze verregaande draagwijdte niet. Het beoogt enkel een verduidelijking te bieden bij het tegenbewijs dat kan worden geleverd ter weerlegging van het vermoeden van bevoordeling zoals dit wordt beschreven in het artikel 2.7.1.0.7 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Bij roerende of onroerende goederen die werden aangekocht door de erflater voor het vruchtgebruik en door een erfopvolger voor de blote eigendom worden geacht voor de volle eigendom in de nalatenschap aanwezig te zijn en door de erfopvolger als legaat te zijn verkregen, is de erfbelasting verschuldigd over de waarde van de volle eigendom van deze goederen. Hetzelfde principe geldt voor inschrijvingen van effecten of geldbeleggingen op naam van de erflater voor het vruchtgebruik en op naam van een erfopvolger voor de blote eigendom. Maar de erfbelasting zal niet verschuldigd zijn wanneer dit vermoeden van bevoordeling kan worden weerlegd. De tekst van de bepaling maakt daarbij geen onderscheid tussen een gesplitste aankoop en een gesplitste inschrijving. VLABEL gaat er bijgevolg van uit dat de vereisten van het tegenbewijs voor beide verrichtingen identiek zijn. VLABEL volgt hiervoor het standpunt dat de Federale Overheidsdienst Financiën vroeger heeft ingenomen en past dit dan toe op beide soorten verrichtingen.

Het standpunt zal slechts gelden voor gesplitste inschrijvingen die zijn verricht vanaf 1 juni 2016. Zo wil VLABEL voorkomen dat rechtmatig gecreëerde verwachtingen bij belastingplichtigen zouden worden doorkruist.

Het standpunt heeft in de vakpers maar ook in de ruimere media aanleiding gegeven tot commotie. Ook de FOD Financiën heeft in het verleden met deze problematiek geworsteld waarbij standpunten meermaals werden bijgesteld. Om de zaken voor eens en voor altijd duidelijk te stellen wil ik graag de optie van een decretale oplossing bekijken.

Dat er tussen de verschillende regio's verschillen ontstaan, lijkt me geen probleem, ook niet voor u, mijnheer Janssens. De drie gewesten hebben sinds de Lambermontakkoorden hun bevoegdheden ten volle benut en de tarieven, grondslagen en vrijstellingen ingevoerd en gewijzigd met Vlaanderen als beste van de klas, mijnheer Lantmeeters, zoals u daarnet hebt gezegd. Een gezonde en loyale fiscale concurrentie zal de belastingplichtige alleen ten goede komen.

Sinds de overname van de belastingdienst kunnen we in Vlaanderen ook de procedurebepalingen wijzigen en uiteraard wil ik deze opportuniteit optimaal benutten.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u noemt het een misverstand dat in de media zou zijn ontstaan. Er zijn inderdaad een aantal artikelen verschenen in de media, maar ik heb me vooral gebaseerd op een aantal juridische websites. Daar ging het niet over misverstanden: het tegenbewijs waarnaar u verwijst en dat een van de elementen is dat tot discussie heeft geleid, is vooral een doorn in het oog van heel wat juristen. Het is niet aan ons om dat in deze commissie uit te klaren, juristen zullen zich daar wel over buigen. De vraag is echter of wij VLABEL de plaats van de decreetgever laten innemen. Dat is immers een van de elementen waar juristen naar verwijzen: VLABEL zou met deze belastingverhoging in de plaats treden van de decreetgever.

U zegt dat u een decretale optie wilt bekijken, en dat lijkt me inderdaad nodig, al was het maar om toekomstige procedures uit te sluiten. Ik lees op juridische websites dat erfenamen bereid zullen zijn om tegen deze procedure, tegen dit gewijzigde standpunt van VLABEL, juridische stappen te ondernemen. Een minister die de burger rechtszekerheid wil geven, moet dat zeker voorkomen. In dit geval kan dat best gebeuren via decretale weg.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik wil niet te technisch worden, maar ik verwijs wel al naar de vraag om uitleg die ik straks zal stellen over het algemene kader. Ik wil ook benadrukken dat ik geen enkel probleem zie in de vraag over de eventueel grote verschillen die er zouden ontstaan tussen Vlaanderen, Brussel en Wallonië. Ik kan dat alleen toejuichen, ik ben voorstander van verschillen zodat we gebruik kunnen maken van onze fiscale concurrentiepositie om Vlaanderen op de kaart te zetten en aantrekkelijk te maken voor investeerders en bewoners.

Minister, VLABEL mag geen standpunten innemen die niet in overeenstemming zijn met het decreet. En dat is wat ik ook straks in mijn vraag wil aankaarten. Dat is ook de achterliggende reden waarom daar in de vakpers al een tijdje discussie over bestaat.

Ik verwijs naar de constructieve samenwerking die we hadden met voormalig minister Turtelboom. Telkens wanneer het probleem zich voordeed, werd dat in deze commissie besproken. Daarbij werden de standpunten van VLABEL gewijzigd.

Ik wil hier nu niet verder op ingaan omdat ik daar straks zelf een vraag over stel. Wel moet de concurrentiepositie worden uiteengezet en moeten we ervoor zorgen dat er geen onduidelijkheid is en vooral belang hechten aan het Vlaams Parlement.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Ik wil benadrukken dat de FOD Financiën daar bepaalde interpretaties aan gaf. Het is niet alleen VLABEL die dat doet. Ik vind echter niet dat daar interpretaties moeten zijn. Als daar discussie over bestaat en als de meningen onder juristen verdeeld zijn, dan is de beste optie die hier decretaal vast te leggen zodat daar duidelijkheid over bestaat. Ik heb bij mijn aantreden met de leidinggevenden van VLABEL besproken dat interpretaties zoveel mogelijk moeten worden vermeden. Als daar discussie over bestaat, moeten wij in dit parlement een decretaal initiatief nemen, hetzij via een voorstel van decreet, hetzij via een ontwerp van decreet. Maar één ding is duidelijk: u hebt het laatste woord.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, wat die verschillen tussen de gewesten betreft, gaat het er niet om dat Vlaanderen betere tarieven zou hanteren dan de andere gewesten, dat lijkt me alleen aan te moedigen. De vrees

was inderdaad dat indien VLABEL zijn zienswijze verstrengt terwijl dit niet geldt in Brussel en Wallonië, Vlamingen eventueel een verhuis van gewest zouden overwegen. Dat was een van de elementen van discussie in de vakpers.

De insteek van deze vraag om uitleg was inderdaad om willekeur of rechts-onzekerheid door nieuwe standpunten die worden ingenomen door VLABEL te voorkomen. Wanneer men de route via de Nederlandse notaris van dergelijke schenkingen wil afsluiten, moet dat inderdaad gebeuren via decretale weg. We zullen dan zien, minister, of u zelf het decretale initiatief neemt of de meerderheid die daar in dezen het beste voor is geplaatst, en dan kijk ik vooral in uw richting, mijnheer Lantmeeters, als jurist met kennis ter zake.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de door de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) ingenomen standpunten – 2161 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Mijn vraag vertoont wat gelijkenissen met de vraag van de heer Janssens. Zijn vraag ging over het een concreet punt: het afsluiten van de zogenaamde kaasroute en de juridische gevolgen daarvan. Het is niet mijn bedoeling vandaag een juridisch debat te voeren om een juridische oplossing te vinden. Het concrete probleem op zich wil ik hier nu niet bespreken.

We hebben het daarnet al gehad over de rol van het Vlaams Parlement. Minister, u hebt gezegd dat het parlement het laatste woord heeft, en daar bestaat geen enkele twijfel over. Voor zover nodig wil ik hier nogmaals een lans breken voor de rol van het Vlaams Parlement, maar dat staat hier niet ter discussie. Ik wil het wel hebben over de standpunten die zijn gepubliceerd en hoe die tot stand zijn gekomen.

Sinds 1 januari 2015 is de inning van de successierechten – de erfbelasting en de registratiebelasting – overgenomen door de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL). Al snel nam VLABEL een aantal standpunten in die afwijken van standpunten van de FOD Financiën in het verleden en van eigen standpunten.

Ik heb aan uw voorgangster, minister Turtelboom, herhaalde keren vragen gesteld over die standpunten. Dat is ten gronde ter sprake gekomen in de commissievergaderingen van 27 oktober 2015 en 8 maart 2016. Sinds het indienen van deze vraag zijn er nog wat bijkomende schriftelijke vragen geweest, onder andere van collega Van Rompuy. De besprekingen hier hebben hun meerwaarde bewezen. Herhaaldelijk werden standpunten van VLABEL herzien en aangepast. Ik heb destijds meermaals mijn appreciatie daarvoor laten blijken aan minister Turtelboom. Ik hoop dat ik ook aan u mijn appreciatie kan laten blijken, maar ik weet niet of dat echt nodig zal zijn. We zullen afwachten hoe we straks te werk zullen gaan.

Ondertussen blijven notarissen, advocaten, professoren en gespecialiseerde journalisten heel veel kritiek hebben – dat moeten we erkennen – op die eigenzinnige werkwijze van VLABEL. Ik verwijs bijvoorbeeld naar een artikel in Trends van 12 mei 2016, met als titel 'VLABEL wil koning zijn'. Dat artikel vormt het sluitstuk van herhaalde, terugkomende kritiek. Het komt de rechtszekerheid zeker niet ten goede dat een significant aantal standpunten die op de website van VLABEL worden gepubliceerd, daarna in strijd blijken te zijn met bestaande decreten. Die

worden vervolgens aangepast, omdat ze nog niet juist blijken te zijn. Sommige worden ingetrokken, andere blijven staan, doordat er geen protest is.

VLABEL publiceert, en dan komen de reacties. Het gaat mij niet om de juridische juistheid van die standpunten, maar wel over die eenzijdige publicatie, met reacties, daarna besprekingen, aanpassingen en wijzigingen. Dat heeft tot gevolg dat er soms belastingen worden geheven waarvoor het Vlaams Parlement geen grondslag heeft gegeven. Soms heeft het ook onbedoelde belastingverhogingen tot gevolg. Minister Turtelboom heeft destijds gesteld dat de bestaande betwistingen omtrent de standpunten van VLABEL in deze commissie kunnen worden besproken, geval per geval. We kunnen het ook aankaarten met informele contacten tussen het kabinet, VLABEL en de praktijkspecialisten, en zo zijn er in het verleden heel wat besprekingen geweest. En als dat nog niet goed is, zei voormalig minister Turtelboom, moet je maar naar de rechtbank, want die mogelijkheid blijft ook bestaan om op te komen tegen beweerdelijk foutieve standpunten van VLABEL. Ik ben echter niet van oordeel dat de rechtsonzekerheid daarmee wordt opgeheven.

Eind 2015, en ik geloof ook nog in 2016, heeft mevrouw Turtelboom diverse besprekingen gehouden met praktijkspecialisten die juridische bezwaren hadden geuit met betrekking tot de standpunten van VLABEL. Als gevolg daarvan had de minister met de praktijkspecialisten een werkwijze afgesproken om tot een oplossing te komen voor de concrete problemen. Ondanks die toezeggingen blijkt dat echter niet te werken. De praktijkspecialisten blijken nog steeds het gevoel te hebben dat ze niet gehoord worden en dat die foutieve standpunten gepubliceerd blijven worden.

Daarom wil ik hier vandaag een lans breken, minister, en niet alleen voor de rol van het Vlaams Parlement. Ik wil hier ook niet pleiten voor decreten. Ik zal u niet vragen dat er decreten worden gemaakt. Maar er moet wel een structurele oplossing komen voor de problemen waarbij die publicaties plaatsvinden. Dat zit bij VLABEL, en dus bij uw bevoegdheid.

Ik kom tot mijn vragen, minister. VLABEL heeft in het verleden zeer eigenaardige en eigengereide standpunten ingenomen. Soms gingen die zelfs in tegen decreten. Hoe staat u persoonlijk tegenover die standpunten van VLABEL? Gaat u bepaalde standpunten herzien? Welke stappen zult u ondernemen om te vermijden dat VLABEL onjuiste standpunten, die niet overeenkomen met de tekst of met de geest van de wet, publiceert, of om ervoor te zorgen dat VLABEL die beweerdelijke onjuistheid gaat herstellen?

Gaat u ermee akkoord dat bepaalde standpunten van VLABEL belastingverhogingen tot gevolg hebben? Zult u een ander beleid hanteren dan minister Turtelboom op dat vlak? Bent u bereid om een structurele oplossing te geven aan de bestaande problemen, en desgevallend vergaderingen met praktijkspecialisten te houden om onduidelijkheden en eventuele tegenstrijdigheden uit te klaren, maar dan op een gestructureerde basis? Ik verwijs daarvoor naar een van de meest voorkomende problemen, namelijk de verzekeringsgift. U bent op de hoogte van de discussie met Assuralia enzovoort. Sinds maart heeft VLABEL bij het overlijden van de schenker erfbelasting op geschonken levensverzekeringen, zelfs als er op het moment van de schenking al schenkbelastingen betaald werden. Specialisten hebben daar al heel veel kritiek op geuit. Gaat u ermee akkoord dat enkel het Vlaams Parlement bevoegd is om vast te stellen wat de belastbare basis is? Bent u van oordeel dat de weg langs rechtbanken de enige oplossing is om tegenstrijdigheden te vermijden? Welke andere oplossingen ziet u om tot meer rechtszekerheid te komen?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Lantmeeters, het innemen van standpunten is niet echt ongewoon. Een administratie moet immers op een bepaald moment

een standpunt innemen. Dat was ook al zo bij de FOD Financiën. Die nam en neemt nog altijd geregeld standpunten in en formuleert commentaren bij wetteksten. Die werden gebundeld in het zogenaamde repertorium, een uitgebreid naslagwerk bestaande uit meerdere boekdelen. Dat geldt ook voor de inkomstenbelastingen. De commentaren op het wetboek van inkomstenbelastingen zijn trouwens uitgebreider dan het wetboek zelf. De administratie wordt nu eenmaal willens nillens geconfronteerd met situaties die niet altijd onmiddellijk door de regelgeving gevat zijn.

Er is ook een verschillende organisatiestructuur tussen de FOD Financiën en VLABEL. Terwijl de FOD Financiën traditioneel bestaat uit een uitgebreid netwerk van lokale kantoren, werkt de Vlaamse Belastingdienst met een centrale aansturing. Er zijn weliswaar lokale zetels om de dienstverlening en informatieverstrekking aan de belastingplichtige op lokaal niveau te waarborgen, maar een centrale aansturing bewaakt de eenvormigheid van de inning. Dat lijkt mij vooreerst het belangrijke voordeel te bieden dat de regelgeving overal in het Vlaamse Gewest op gelijke wijze wordt toegepast – wat bij de FOD Financiën niet altijd het geval is – en niet aan de lokale kantoren wordt overgelaten. De keuze voor die werkwijze heeft het grote voordeel dat alle belastingplichtigen op dezelfde wijze worden behandeld. Dat is iets waar ik persoonlijk vrij gevoelig voor ben. Ik ben niet voor veel regels en nog meer decreten, maar ik hecht er wel belang aan dat, als er dan wetten, reglementen en decreten zijn, iedereen op dezelfde manier behandeld wordt.

U stelt dat sommige standpunten van de Vlaamse Belastingdienst afwijken van eerdere standpunten van de FOD Financiën en soms zelfs indruisen tegen bepalingen uit de Vlaamse Codex Fiscaliteit. Dat klopt, voor een aantal heikele kwesties heeft VLABEL inderdaad een standpunt ingenomen. Ik denk daarbij aan de verzekeringsgift, waar u zelf al naar verwees. Maar als u mij vraagt naar het federale standpunt ter zake, mag u mij dat graag meedelen, want dat federale standpunt is mij niet bekend. Er kan dus geen afwijking van het federale standpunt zijn, want er was geen federaal standpunt.

Sommigen menen uit één individueel dossier een algemeen geldend standpunt te kunnen afleiden, maar dat is duidelijk niet het geval. Het klopt niet dat dit standpunt van VLABEL zou indruisen tegen het standpunt van de FOD Financiën.

U stelt ook dat sommige standpunten onbedoelde belastingverhogingen tot gevolg hebben. Ik kan u alleszins meerdere voorbeelden geven van standpunten die getuigen van een tolerantere houding van VLABEL in bepaalde situaties. De realiteit vraagt dus toch iets meer nuance. De toepassingsvoorwaarden voor het klein beschrijf en het abattement bijvoorbeeld worden soepel toegepast. En ook de meeneembaarheid wordt in het voordeel van de belastingplichtige toegepast. In de erfbelasting wordt bijvoorbeeld soepel omgegaan met het bijkomend passief dat na het indienen van een eerste aangifte wordt aangegeven. Kortom, we moeten het klimaat vermijden waarbij het 'bon ton' is om VLABEL voortdurend onder vuur te nemen voor enkele gecontesteerde standpunten, terwijl aan de andere kant de talrijke en verregaande toleranties verzwegen worden. Ik herhaal dat ik voor duidelijke standpunten en regels ben, die dan wel voor iedereen moeten gelden.

Sommige critici en vermogensplanners dienen mijns inziens ook eens in eigen boezem te kijken. Dat vermogende mensen zich laten bijstaan door raadgevers om een fiscaal gunstige en op maat gemaakte oplossing uit te werken, is een realiteit. Maar sommigen gaan toch wel erg ver in hun creatieve zoektocht naar fiscaal gunstige of zelfs belastingvrije constructies. Hoe moeten we daar in de toekomst mee omgaan? Ik onderschrijf het adagium 'het primaat van de politiek'. Het zijn de regering en in de eerste plaats de volksvertegenwoordigers, en niet

de administratie, die de wetten en de besluiten uitvaardigen. Zoals ik eerder al zei: u hebt het laatste woord, niet de administratie.

Soms komt VLABEL evenwel in een situatie waarbij men genoodzaakt is een oordeel te vellen over een concrete situatie. Ik sta vervolgens achter het principe dat, zodra er een keuze is gemaakt, die uniform voor het hele grondgebied moet gelden en toegepast worden.

Ik steek mijn voorkeur voor decretale oplossingen niet onder stoelen of banken. Ik houd geen pleidooi om meer decreten te maken, maar in bepaalde gevallen is het zeker gemakkelijker om in de toekomst zo veel mogelijk publieke controverses over technische kwesties, zoals die van de verzekeringsgiften en de gesplitste inschrijvingen, te voorkomen. Ik denk dus dat we het best naar decretale oplossingen zoeken. Ik denk alleszins ook na over oplossingen die we in de Vlaamse Codex Fiscaliteit kunnen opnemen.

Het lijkt mij ook nuttig om voor de publicatie van standpunten enkele specialisten voor reflectie uit te nodigen. Ik stel met genoeg vast dat VLABEL ondertussen de dialoog met de praktijk heeft opgestart. Er is recent een reflectiegroep opgericht, samengesteld uit vooraanstaande specialisten uit de praktijk van het notariaat, de academische wereld en de advocatuur enerzijds en specialisten uit mijn administratie anderzijds, met de bedoeling een constructieve dialoog tot stand te brengen over de interpretatie en de toepassing van de regelgeving en met het oog op het bevorderen van de rechtszekerheid. Er is dus, mijnheer Lantmeeters, een structurele oplossing gevonden. Maar overleg betekent uiteraard niet altijd dat bepaalde externe visies zonder enige discussie door VLABEL zullen worden overgenomen. Dat is nu ook weer niet de bedoeling. Het resultaat zal steeds een afweging zijn van billijkheid, gelijkberechtiging en correcte technische analyse.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik had inderdaad al opgevangen dat er op dit ogenblik gewerkt wordt aan de structurele oplossing van dat probleem en dat er sinds het indienen van mijn vraag om uitleg op 18 mei 2016 toch enige beweging is geweest. Er is dus gekozen voor een structurele oplossing, waarbij er gesproken wordt met specialisten ter zake, alvorens er gepubliceerd wordt op de website. Ik kan dat alleen maar toejuichen. Ik wil hier in geen enkel geval horen dat ik zou willen zeggen dat die specialisten het bij het rechte eind hebben. Helemaal niet, het gaat er mij niet om te kijken wie er gelijk heeft. Het gaat er mij om een structuur tot stand te brengen waarbij er in gemeenschappelijk overleg tussen VLABEL en die specialisten wordt gezorgd voor rechtszekerheid. Zo hoeven we niet telkens in onze pen te kruipen om een vraag om uitleg te schrijven en moeten praktijkspecialisten en -journalisten niet in hun pen kruipen om artikels te schrijven die eigenlijk niet goed zijn voor de gemoedsgesteldheid van de betrokken personen.

Het is inderdaad zo dat er standpunten moeten worden ingenomen. De decreten kunnen niet alles vastleggen. Decretale oplossingen zijn soms wel mogelijk, maar dan is het aan ons, parlementsleden, om die stylo vast te nemen en zelf een voorstel van decreet uit te schrijven. Het is echter eigenlijk niet de bedoeling om continu tot nieuwe decreten te komen. Ik ben er zelf geen voorstander van om heel veel decreten te maken. Niet alles kan namelijk in een decreet staan.

Ik kan de centrale sturing die er op dit ogenblik is vanuit Aalst alleen maar toejuichen. Iedereen gelijk voor de wet, dat kunnen we alleen maar toejuichen. De structurele oplossing die u nu voorstelt, kan beantwoorden aan het probleem dat door die centrale sturing tot stand was gekomen. Centrale sturing heeft een voordeel, maar ook een nadeel. Dat nadeel kan op dit ogenblik worden opgevangen.

Minister, ik wil één ding nog heel duidelijk stellen. Het is helemaal niet mijn bedoeling om te zeggen dat VLABEL alleen maar belastingen heft waar hij die niet mag heffen, dat er belastingverhogingen komen. U zegt dat er op sommige plaatsen geen of minder belasting is dan hetgeen in het decreet voorkomt. Ook daarmee kan ik niet akkoord gaan. Als VLABEL afwijkt in de ene of de andere richting van een decreet, dan erkent VLABEL het primaat van de politiek niet. Daarover gaat het. Het kan toch niet dat het Vlaams Parlement op een bepaald moment in een decreet zegt waar en op welke wijze er belastingen moeten worden geheven en dat VLABEL dan beslist om het meer of minder te doen. Het gaat mij niet over de richting, maar wel over de afwijking.

Minister, ik dank u omdat u voor een structurele oplossing kiest. We zullen afwachten hoe die er verder zal komen. We komen daar in de volgende vergaderingen wel op terug. Ik ben niet te beroerd om dan een pluimpje in uw richting te gooien.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Lantmeeters, u haalt een problematiek aan die zeker niet nieuw is. Die discussie wordt ook in het federale parlement al lang gevoerd. Er worden in de federale commissie voor de Financiën veel vragen gesteld om meer duidelijkheid te krijgen over bepaalde interpretaties die de FOD Financiën heeft gemaakt in bepaalde specifieke toepassingen.

De creativiteit van advocaten, adviseurs enzovoort noopt de administratie ertoe om telkens opnieuw te bekijken hoe het algemene decreet moet worden toegepast. We denken soms dat we fantastisch heldere decreten schrijven die nauwelijks interpretatie vergen, maar dat is natuurlijk niet het geval. In eerste instantie is het de administratie die bij de uitvoering van het decreet die toepassing moet maken en dus ook een zekere interpretatie moet geven.

Mijnheer Lantmeeters, ik kan begrijpen dat dat niet feilloos verloopt. Maar als u het woord 'afwijken' gebruikt, zeg ik toch: let op. Het aantal zaken waarin de administratie flagrant een decreet bijna 'verkracht', zijn op één hand te tellen. Het gaat over een afwijking tegenover hoe de FOD Financiën vroeger misschien een bepaalde fiscale regeling interpreteerde.

Mij lijkt het evident dat, als je als niveau een eigen bevoegdheid hebt, een zekere fiscale autonomie begint te krijgen, je die autonomie ook invult. Er is een groei-proces. De minister heeft zeer goed geantwoord door erop te wijzen dat hij dat inderdaad structureel zal opvolgen en dat we zullen bekijken waar die interpretatie misschien toch niet helemaal aan de geest van het decreet of van de Codex Fiscaliteit beantwoordt. We kunnen daar samen met VLABEL bijsturen. Dat is absoluut juist. Ik kan mij ook voorstellen dat het zoeken is naar de juiste, verfijnde afstemming om de juiste invulling van het decreet te vinden.

Er zijn soms conflicten tussen burgers en een administratie. Het is niet altijd aan de politiek om in die toepassing met een decreet uit te leggen hoe de vork in de steel moet zitten. Voor particuliere gevallen komt het aan de rechtbank toe om te trancheren.

Het is een proces waarin zowel de minister als het parlement, de administratie, de experts en specialisten in het veld elkaar goed moeten vinden. We hebben uiteindelijk één gemeenschappelijke doelstelling, namelijk een zo rechtvaardig mogelijke fiscaliteit voor iedereen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, ik wil u danken omdat u in deze discussie, die allang aansleept in deze commissie, een aantal duidelijke lijnen hebt gezet die

voor iedereen glashelder zijn. Ik heb geen zin om de hele discussie die we al vaak hebben gevoerd, opnieuw te voeren. Het getuigt van gezond verstand. Het is 'the way forward'. U ziet, minister, u wordt als een Romeinse keizer binnengehaald in deze commissie. (*Gelach*)

Het is een antwoord waarin onze fractie zich ten volle kan terugvinden. Of dat al dan niet iets te maken heeft met de vele vragen die we daarover hebben gesteld, laat ik in het midden.

Er zijn twee elementen die ik belangrijk vind in het structurele overleg dat u op gang wilt trekken. Daarover gaat het eigenlijk: hoe kunnen we ervoor zorgen dat er geen onverwachte dingen gebeuren zonder VLABEL te fnuiken in een aantal standpuntbepalingen die in de feiten van tijd tot tijd nodig zullen zijn? Hoe kunnen we een goede en transparante procedure maken zodat iedereen weet waarop en waaraan?

Daartoe wil ik twee principes naar voren schuiven. Ten eerste zou het goed zijn dat dat wordt geformaliseerd, zodat iedereen weet dat, als VLABEL een standpunt opbouwt of wenst te nemen, de volgende stappen zullen worden doorlopen. Zo is het voor iedereen heel klaar en moeten er geen parlementaire vragen zijn in de trant van: 'Wie hebt u wanneer gezien en waarom die wel en die niet?' Als er een duidelijke procedure is, die systematisch wordt doorlopen, zal er veel kritiek wegvallen.

Ten tweede vind ik dat de personen en de instellingen die worden geconsulteerd tijdens die procedure belangeloos moeten zijn. Diegenen die men kiest, zowel de personen als de instellingen die zij vertegenwoordigen, moeten kunnen aantonen dat zij daar niet zitten voor particuliere belangen, maar dat ze een bijdrage willen leveren aan de algemene discussie rond fiscaliteit.

Dat zijn twee belangrijke principes in de nieuwe praktijk van overleg die u op gang wilt brengen. Heel veel van de discussies die we hier moeten voeren of die aanleiding geven tot oprispingen in allerlei vakbladen, kunnen eigenlijk op voorhand worden gecapteerd. De zinnige dingen die daarin naar voren worden gebracht, krijgen in die procedure al de kans om aan bod te komen.

Kortom, ik sta ten volle achter uw overlegprocedure, maar wil daarin graag twee principes naar voren schuiven. Een: laat ons dat formaliseren, zodat het duidelijk is voor iedereen. Twee: zij die worden betrokken, moeten kunnen aantonen dat ze dat belangeloos doen.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Lantmeeters, als het gaat over interpretatie, wil dat niet zeggen dat er geen belastingen worden geheven. Er worden nooit beslissingen genomen om wel of niet belastingen te heffen. Het gaat over tolerantie ten opzichte van een aantal begrippen. Wat verstaat men onder overmacht? Wat is een redelijke termijn? Dat zijn niet altijd dezelfde begrippen in dezelfde situaties.

Het is dus niet zo dat we soms belastingen heffen en soms niet. Nee, af en toe interpreteren we een aantal begrippen op een menselijke manier en kijken we naar de situatie. Dat lijkt me duidelijk.

Ik wil nogmaals, voor de derde keer, iets duidelijk stellen. Daarna herhaal ik het niet meer. Ik ben voor duidelijke regels en voor een gelijkberechtiging. Dat betekent dat iedereen op dezelfde manier behandeld wordt.

U zult mij misschien regelmatig horen vertellen dat ik voor lagere of eerlijkere belastingen ben. Dat is natuurlijk logisch, gezien mijn ideologische afkomst. Op een bepaald moment, als iets is vastgelegd, moet iedereen op dezelfde manier worden behandeld.

Ik ben het 100 procent eens met de heer Van Rompuy. Er moet transparantie zijn. We moeten dat dan formaliseren, wat ook gebeurt via de website. Mensen die deelnemen aan zo'n proces moeten daar zitten voor het algemeen belang en niet voor hun eigen belang. Af en toe is dat een probleem, ook in de politiek of bij journalisten, die, als ze een herkenbaar probleem behandelen, een bepaald standpunt innemen. Dat is menselijk en begrijpelijk. Maar u hebt gelijk, mijnheer Van Rompuy, neutraliteit en objectiviteit zijn in dezen heel belangrijk.

Wie mij kent, zowel uit mijn vorig leven als van mijn huidige opdrachten, weet dat ik zelf overleg zal plegen met het terrein. Ik weet hoe dat gaat. Als je met vakbonden overlegt, heet dat overleg. Als je met bedrijven of andere rond de tafel gaat zitten, noemt men dat lobbyen. Het is dus niet altijd duidelijk. Als het in de ene zijn kraam past, is het overleg. Als het in de andere zijn kraam past, is het lobbyen. Ik laat mij daardoor niet van de wijs brengen. Of het nu gaat over fiscalisten, advocaten of notarissen, ik zal met die mensen gaan praten. Ik luister naar die mensen. Als je in discussie moet treden, in deze commissie, met VLABEL of met gelijk wie, moet je wel weten waarover het gaat.

Ik heb gelukkig een vrij uitgebreide bancaire kennis uit het verleden en weet dus meestal wel waarover het gaat, mijnheer Lantmeeters.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Ik moet snel zijn. Ik heb namelijk gehoord dat u bent binnengehaald als een Romeinse keizer en sommige keizers hebben dat niet lang overleefd. *(Gelach)*

Het is dus zeer gevaarlijk.

Peter Van Rompuy (CD&V): Een Latijns spreekwoord zegt: "Naast het capitool ligt de Tarpeïsche rots." *(Gelach)*

Jos Lantmeeters (N-VA): Dat is een dreigement dat kan tellen.

Minister, ik dank u nogmaals voor het antwoord. Voor alle duidelijkheid: wij zijn ook niet voor belastingverhoging, maar wel voor belastingverlaging, als dat kan, maar waarbij het parlement het laatste woord heeft.

Mijnheer Schiltz, het gaat mij niet over de details, de juridische juistheid, standpunten en discussies. We hebben in deze commissie vastgesteld dat, naar aanleiding van besprekingen in de commissie, vier standpunten al gewijzigd zijn. Daarover ging het. Het kan niet zijn dat sommige standpunten worden gewijzigd omdat ze hier ter sprake komen. Ik treed de heer Van Rompuy bij, het kan niet dat sommige standpunten worden gewijzigd omdat bepaalde groeperingen daarop druk kunnen uitoefenen zonder dat wij het weten.

Ik ben blij dat er een structurele oplossing komt. Ik pleit voor een grote openbaarheid daarover.

Minister, ik wil u ten slotte danken voor het overleg dat u organiseert. De vorige keizer is weg, dus mag ik u vragen of u dat iets beter doet dan minister Turtelboom in het verleden heeft gedaan, zodat er op dat punt rechtszekerheid komt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de toepassing van het verlaagd verdeelrecht voor feitelijk samenwonenden – 2310 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, we hebben het in het parlement al verschillende keren gehad over het verdeelrecht. Dat was zo toen u hier in het verleden was en het is niet gestopt toen u even weg was. We zijn hier al opnieuw om u hierover een vraag te stellen.

We hebben hier al voorgesteld om het verdeelrecht van 1 procent ook te laten toepassen voor feitelijk samenwonenden.

Tot nu toe is ons voorstel hier nog niet aan een meerderheid geraakt. Nieuwe keizers, nieuwe wetten, vandaar dat ik het er vandaag met u, minister, die ik ken als een heel aimabele man met een brede blik die heel veel contacten heeft op het terrein en ongetwijfeld weet dat de bestaande toestand niet eerlijk is, eens over wilde hebben. Uw partijgenoot, de heer Schiltz, vindt ons voorstel in elk geval sympathiek. Meer nog, hij zegt: "Voor ons is het evident: dat onderscheid moet weg. Dat staat ook zo in het regeerakkoord. Daarin schrijft de Vlaamse regering dat ze het verdeelrecht zal aanpassen zodat samenwonende koppels, in welke vorm dan ook, hoogstens 1 procent moeten betalen als ze uit elkaar gaan."

Ook in de beleidsnota van uw voorganger, mevrouw Turtelboom, vind ik twee relevante passages: "In het programmadecreet ter begeleiding van de begrotingsopmaak 2015 wordt het tarief van het verdeelrecht van 2,5 procent naar 1 procent gebracht. Het was mijn wens en die van de Vlaamse Regering om spoedig werk te maken van deze verlaging. Vanaf 1 januari 2015 betalen koppels die uiteen gaan nog hoogstens 1 procent verdeelrecht op het onroerend goed dat zij naar aanleiding van hun breuk verdelen of waarvan zij afstand doen. De verlaging van het verdeelrecht past in mijn voornemen om de financiële lasten te beperken voor mensen die zich in een echtscheidingssituatie bevinden of die net een stopzetting van een wettelijke samenwoning achter de rug hebben."

In een volgende passage van de beleidsnota lees ik: "Ik stel tevens vast dat de fiscale regelgeving soms niet voldoende aangepast is aan de huidige tijdsgeest. Blijvende en fundamentele familiale verschuivingen in de samenleving, zoals het dalend aantal kinderen per gezin en de nieuw samengestelde gezinnen, krijgen onvoldoende aandacht. Daarom zal ik werk maken van een weloverwogen modernisering van onze fiscale hefbomen, in functie van moderne gezinsvormen."

In de recente discussies werd ook steevast verwezen naar een lopende procedure bij het Grondwettelijk Hof. Op 25 mei deed het Grondwettelijk Hof een uitspraak ten gronde. Iemand had het onderscheid tussen de behandeling van wettelijk samenwonenden en feitelijk samenwonenden aangeklaagd. Het hof heeft die klacht afgewezen, maar zegt wel dat het onderscheid tussen gezinsvormen een discretionaire bevoegdheid is. Die uitspraak maakt een nieuw initiatief opnieuw relevant. We hebben gewacht op het Grondwettelijk Hof dat zijn uitspraak heeft gedaan. Vandaag kunnen we dit debat dan ook vrij voeren in functie van wat men al heeft verklaard en geschreven.

Mijnheer Lantmeeters, wanneer het u menens is om de belastingen te verlagen als u dat kunt, vinden we voortaan ook in u een medestander.

Minister, hoe reageert u op de uitspraak van het Grondwettelijk Hof? Welke initiatieven zult u nemen om het verdeelrecht conform de beleidsnota aan te passen aan nieuwe samenlevingsvormen? Zult u het tarief van 1 procent ook toepassen voor feitelijk samenwonenden?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Geachte volksvertegenwoordiger, beste vriend geweest fractievoorzitter, u van de meerderheid, ik van de oppositie. Het kan verkeren, zei Bredero.

Een van de eerste realisaties van deze Vlaamse Regering, in tegenstelling tot de vorige, mijnheer Vandenbroucke, is het terugschroeven van de miserietaks. Dat stond zo in het regeerakkoord dat ik als fractieleider mee heb goedgekeurd. Ik was een van de hevigste tegenstanders van die verhoging destijds. Ik kijk echter niet naar het verleden maar naar de toekomst.

De tariefverhoging die werd doorgevoerd in 2012, van 1 procent naar 2,5 procent, wordt hiermee gelukkig ongedaan gemaakt voor koppels die uit elkaar gaan. In deze commissie heeft mijn voorganger ook meermaals omstandig toegelicht waarom in deze tariefverlaging werd voorzien voor zogenaamde geformaliseerde vormen van samenleving, maar niet voor feitelijk samenwonenden.

Daarvoor bestaan een drietal redenen. Ten eerste zijn niet alle feitelijk samenwonenden te beschouwen als een koppel zoals geformuleerd en bedoeld in het regeerakkoord. Ook ouders en inwonende kinderen, broers en zussen die samen het ouderlijk huis of een ander pand betrekken, zijn feitelijk samenwonenden. Nochtans is dit niet de situatie die beoogd wordt door het Vlaams regeerakkoord.

Ten tweede kan men een echtscheiding of stopzetting van een wettelijke samenwoning duidelijk vaststellen aan de hand van een akte van echtscheiding met onderlinge toestemming of een formele verklaring van stopzetting van de wettelijke samenwoning. Dat zijn formele handelingen die perfect controleerbaar zijn. Er is dan geen twijfel mogelijk dat het koppel uit elkaar gaat. Maar hoe weten we dat een koppel dat feitelijk samenwoont ook echt uit elkaar gaat? Het einde van de onverdeelde belet de voortzetting van de feitelijke samenwoning niet, hetzij in hetzelfde goed, hetzij in een andere eigendom van een of van beide partners. Nochtans is ook dit niet de situatie die de Vlaamse Regering voor ogen had.

Ten derde zijn er juridisch objectieve verschillen tussen een huwelijk, een wettelijke samenwoning en een feitelijke samenwoning. Een huwelijk en wettelijke samenwoning doen rechten en verplichtingen ontstaan die nu eenmaal verschillend zijn van die van een feitelijke samenwoning. Er zijn ook mensen die doelbewust niet kiezen voor een huwelijk, maar die ervoor kiezen om feitelijk samen te wonen. Als er een onderscheid bestaat, zal dat wel een reden hebben.

De vorige Vlaamse Regering verleende aan scheidende koppels een fiscale verzachting in de vorm van een abattement van 50.000 euro. Mijnheer Van Malderen, dat voordeel was voorbehouden voor gehuwden en wettelijk samenwonenden, feitelijk samenwonenden konden daar geen aanspraak op maken. In de regering waar uw partij deel van uitmaakte, werd dus een duidelijk onderscheid gemaakt tussen feitelijk samenwonenden enerzijds en gehuwden en wettelijk samenwonenden anderzijds.

Intussen werd een beroep tot vernietiging ingesteld bij het Grondwettelijk Hof. De verzoeker betwist het onderscheid dat de regering waar u deel van uitmaakte, had gemaakt.

Het Grondwettelijk Hof heeft in een arrest van 25 mei gesteld dat de keuze van de decreetgever om enkel aan echtgenoten en wettelijk samenwonenden het voordeel

van het verlaagde tarief toe te kennen, steunt op een pertinent criterium van onderscheid. De geformaliseerde samenlevingsvormen worden gekenmerkt door een aantal rechten en verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de wet. De decreetgever is niet verplicht de feitelijk samenwonenden dezelfde fiscale voordelen toe te kennen. Het hof stelt ook dat de samenwonende partners die ervoor kiezen niet door de wettelijke samenwoning of door het huwelijk te worden verbonden, de voor- en nadelen van de ene en de andere samenlevingsvorm kennen en de juridische gevolgen van hun keuze aanvaarden. Er is bijgevolg dan ook geen reden om de bestreden bepalingen te vernietigen. De regeling heeft dus de toets van het Grondwettelijk Hof doorstaan. Het hof heeft geoordeeld dat de keuze die de Vlaamse Regering heeft gemaakt juridisch correct is.

Ik weet ook wel dat het Grondwettelijk Hof met deze uitspraak een eventuele gelijkschakeling niet verbiedt. Er zijn andere vormen waar we die gelijkschakeling wel hebben. Ik ben daarom altijd bereid om eventuele voorstellen tot bijsturing te bekijken. Maar er is natuurlijk altijd het regeerakkoord waar ik me aan houd, mijnheer Van Malderen.

En als u mij vraagt of ik het eens ben met de heer Schiltz die dit een sympathiek voorstel vindt, kan ik daar alleen bevestigend op antwoorden.

Eind vorig jaar hebben we de regeling nog versoepeld via een samenwerking van het parlement met mijn kabinet, wat op het terrein zeer gewaardeerd wordt. U herinnert zich de problematiek van de onderhandse en authentieke regelingsakte. Maar een bijsturing moet wel een antwoord bieden op de knelpunten die ik hier zonet heb beschreven. Bovendien mogen we ook de budgettaire impact niet uit het oog verliezen.

Bij het aantreden van deze regering hebben wij onmiddellijk beslist om de miserietaks voor gehuwden en wettelijk samenwonenden ongedaan te maken. U weet echter dat het regeerakkoord ook andere ambities formuleert. U weet ook dat ik niet alleen minister van Financiën, maar minister van Begroting ben. Dat betekent dat ik ervoor moet zorgen dat het budget in evenwicht is en dat ik geen nieuwe schulden opbouw.

Wanneer er een aanpassing komt, dan moet die gebeuren in een ruimer kader van de hervorming van de belastingen in het algemeen en van de registratiebelasting op de gezinswoning.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Minister, ik dank u voor uw omstandig en gemotiveerd antwoord. Ik weet dat u de blik voorwaarts hebt en dat u echt naar de toekomst wilt kijken. Toch wil ik u uitnodigen om één keer een beetje in de tijd terug te gaan. Als we intellectueel eerlijk zijn, zullen we allemaal moeten toegeven dat de bijsturing waar u het net over had om bemiddeling en authentieke akte gelijk te schakelen, er is gekomen op voorstel en initiatief van mijn fractie.

Maar nu kijken we dus vooruit. Ik wil u aanraden om te blijven schroeven. De pijn, zowel figuurlijk als letterlijk financieel, is ongeacht de samenlevingsvorm dezelfde. De essentie is dat het onderscheid dat wordt gemaakt niet in proportie is. Als ik uw antwoord hoor, dan vraag ik me af of we een nieuwe beleidsnota zullen krijgen.

In de beleidsnota van uw voorgangster lees ik: "Ik stel tevens vast dat de fiscale regelgeving soms niet voldoende aangepast is aan de huidige tijdsgeest. Ik zal werk maken van een weloverwogen modernisering van onze fiscale hefbomen, in functie van moderne gezinsvormen." We kunnen niet ontkennen dat feitelijk samenwonenden een frequent verspreide, moderne gezinsvorm is. Ik vraag me af of u nu een probleem krijgt met uw collega Schiltz, die toch heel stellig gezegd

heeft dat samenwonende koppels, in welke vorm dan ook, hoogstens 1 procent moeten betalen als ze uit elkaar gaan. Ik probeer te zoeken hoe we hier samen uit kunnen komen, de blik voorwaarts gericht. U maakt op het einde een opening, zonder evenwel initiatief te nemen. Ik kan dat antwoord niet echt rijmen met die doelstellingen.

Ik wil nog ingaan op een paar technische dingen. U zegt dat men theoretisch de onverdeeldheid kan beëindigen, maar wel nog blijven samenwonen en zo meer. Laat ons dat uitsluiten. Je kunt daar werken met domicilie. Er zijn nog systemen waarbij we dat op die manier doen.

Uiteraard zijn er objectieve verschillen in rechten en plichten tussen gehuwden, wettelijk samenwonenden en feitelijk samenwonenden. Maar dat is de vraag niet. De vraag is: zijn die verschillen voldoende groot om er dergelijke consequenties aan te koppelen? Je kunt mensen en zaken anders behandelen als er voldoende elementen zijn die dat rechtvaardigen. In het andere geval ben je eigenlijk vrij willekeurig bezig.

Het is niet omdat het in het recht staat dat het rechtvaardig zou zijn. En het is niet omdat het vandaag in het recht staat, dat het er morgen ook in moet staan. We hebben als parlement inderdaad het laatste woord. Maar ik wil positief zijn. Ik wil ervan uitgaan dat uw antwoord, waarin u zegt dat we dit moeten bekijken in een hele hervorming van registratierechten enzovoort, geen poging is om de vis te verdrinken, maar effectief een uitnodiging aan iedereen om ermee aan de slag te gaan. We hebben dus een date, minister. We zullen de test doen. 'You talk the talk', maar we zullen zien of u ook 'the walk' doet. We zullen een voorstel ter zake indienen en dan kunt u dat beoordelen. U hebt u bereid verklaard om dat te doen. We zullen dat omstandig motiveren, en dan kijken we uit naar uw oordeel. Ik apprecieer de opening die u hebt gemaakt, zowel in beperkte zin ten aanzien van het gelijk behandelen van samenwonenden onderling, als in het globaler bekijken van registratierechten. Ik noteer dat met veel plezier.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Het onderscheid tussen verschillende samenlevingsvormen is natuurlijk niet alleen bij het verdeelrecht van belang, maar het komt hier wel naar voren. Als we dan toch allemaal terugkijken, zou het wel eens interessant zijn om de geschiedenis na te gaan van wie toen binnen de regering om een belastingmaatregel gevraagd heeft en wie uiteindelijk met deze maatregel naar voren is gekomen, mijnheer Van Malderen. Maar goed, in tegenstelling tot uzelf, heb ik er geen probleem mee om te erkennen dat wij dat toen mee goedgekeurd hebben. Ik vind trouwens uw amechtige pogingen om uw maagdelijkheid te herwinnen redelijk zielig. Neem toch gewoon de verantwoordelijkheid op voor de beslissingen die u genomen hebt.

Het enige feit is dat met deze regering, met deze ploeg die beslissing teruggedraaid is. Dat zijn de feiten. U mag er wakker van liggen en elke poging ondernemen om weer met uzelf in het reine te komen, maar dat zal niet gaan. Neem daar dan ook de verantwoordelijkheid voor op en doe daar niet flauw over. Maar goed, zo zijn er waarschijnlijk nog wel gebieden waar het nuttig of troostend kan zijn om een poging te doen om uw maagdelijkheid te herwinnen, al zijn het er volgens mij maar weinig waar dat echt lukt.

De vraag om uitleg klopt in mijn ogen ook maar half. Mocht u nu aan een of andere universiteit een examen over de beginselen van het recht aan het afleggen zijn, zou de professor zeggen: goede advocaat, slechte rechter. U ziet immers maar één deel, dat in uw kraam past. U zegt dat het onderscheid tussen gezinsvormen een discretionaire bevoegdheid betreft. Zo heeft het Grondwettelijk Hof het niet helemaal verwoord. En die zin klopt ook niet helemaal. Het

Grondwettelijk Hof zegt wel dat het onderscheid dat toen door de regering gemaakt is, toegelaten is en dat je dat kunt gebruiken om een verschil in beleid mee te voeren en om verschillende tarieven in te voeren.

Mijn partij is altijd voor elke vorm van belastingverlaging. Als we dat kunnen doen, gaan we dat ook doen. Minister, u moet natuurlijk de vinger op de knip houden. Dat is absoluut uw opdracht. We moeten dat allemaal doen. In dit geval vind ik de budgettaire gevolgen iets minder belangrijk, omdat het hier echt gaat om verschillen tussen mensen. Er zijn andere goede redenen om het te doen, namelijk de puur praktische redenen en de mogelijke misbruiken die kunnen gebeuren. Dat is de voornaamste reden om het hier niet te doen.

Het enige wat je van mensen vraagt, is een absoluut minimum aan administratieve inspanning, om een kwartiertje naar het stadhuis te gaan. Wettelijk samenwonen is veel gemakkelijker dan een huis kopen, dat veel omslachtiger is. En zelfs dat minimum aan administratieve inspanning, zouden we niet mogen vragen, mijnheer Van Malderen? U noemt dat buiten proportie. Komaan zeg, dat is helemaal binnen proportie. Het Grondwettelijk Hof zegt ook dat dat perfect toegelaten is. Je vraagt hier een minimum aan administratieve inspanning om een fiscaal voordeel te krijgen. Dat is perfect toelaatbaar. Daarmee gaan wij als overheid een pak praktische problemen oplossen en heel wat misbruik uitsluiten. Dat is perfect in proportie. Ik snap echt niet dat u dit buiten proportie noemt. Een onroerend goed kopen is veel moeilijker en omslachtiger. Dit kost amper vijf minuten, zowel om het aan te maken als om het uit te maken met het wettelijk samenwonen. Ik ben zelf in die situatie. Ik ben niet getrouwd, maar wettelijk samenwonend. Dat is een minimum aan inspanning, punt. Een huis kopen is veel moeilijker.

Mijn standpunt is: als je die belasting kunt verlagen, en je kunt dat doen op een manier dat er geen misbruik mogelijk is, dat het praktisch haalbaar is en dat het rechtvaardig is, is dat voor mij perfect en gaan we dat direct doen. Maar als je dat niet kunt, dan moet je een grens inbouwen. Die grens gaat samen met een minimale vraag aan mensen: als je wilt genieten van dat voordeel dat de fiscale regelgeving je geeft, vragen wij een minimum aan inspanning. Dat is perfect legitiem en rechtvaardig. Dat is perfect te verdedigen. Zo heeft ook het Grondwettelijk Hof bevestigd.

Ik vind het echt zielig dat men hier blijft proberen om de verantwoordelijkheid uit het verleden te ontlopen en die maagdelijkheid te herstellen. Ik vind dat maar een flauwe ingreep. Ik heb er geen probleem mee om het zo te stellen.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ik vind dat minder zielig. Ik vind het sympathiek, mijnheer Van Malderen, dat u een onrechtvaardigheid wenst te herstellen die u zelf mee in het leven hebt geroepen. Als u dan naar oplossingen zoekt, zoals de gelijkschakeling waar u het net over had en waarvoor u constructief met ons hebt meegewerkt, heb ik er geen enkele moeite mee om dat constructief tegemoet te komen en te bekijken waar het kan. Maar als u ons natuurlijk het mes op de keel meent te kunnen zetten om nog verder te gaan dan u ooit bent gegaan, dan denk ik: wacht even. Er is al bijzonder geremedieerd door de twee samenwoningenvormen, huwelijk en wettelijk samenwonen, weer onder het verlaagde tarief te brengen. Het is effectief niet zo eenvoudig om een onderscheid te maken tussen feitelijk samenwonende koppels en feitelijk samenwonende andere mensen. Het is onder die vaststelling dat mijn partij en de heer Tommelein en ik, die absoluut geen problemen met elkaar hebben en die elkaar zeer goed verstaan, in dit dossier en in andere dossiers, niet geneigd zijn om nu meteen het gaspedaal in te duwen en alle feitelijk samenwonende koppels onder een verlaagd tarief te laten vallen.

Ik weet niet of we erin kunnen slagen om een onderscheid te maken tussen feitelijk samenwonende koppels en feitelijk anders samenwonenden. Ik weet niet

of dat mogelijk is. U zegt dat u een voorstel zult doen. We zullen bekijken of het controleerbaar en haalbaar is. Het is effectief zo dat er voor feitelijk samenwonen geen enkele administratieve last gebeurt. Dat je wettelijk moet samenwonen om van een verlaagd tarief te genieten, daar kan ik mee leven. Dat is een onderscheid dat het Grondwettelijk Hof trouwens ook gevalideerd heeft.

Ik blijf dus uw sympathieke medestander in de zoektocht naar meer rechtvaardigheid. Maar om nu, op een moment dat er al veel gebeurd is, voor de laatste mijl nog zo wild te keer te gaan en te spreken over buitenproportionele onrechtvaardigheden, dat lijkt me een beetje te ver te gaan. Ik kijk uit naar uw voorstel. Ik zal te allen tijde blijven strijden voor een zo gelijk mogelijke berechtiging van alle mogelijke koppelvormen of samenwoningsvormen van koppels.

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Mijnheer Van Malderen, het is wel een beetje grappig dat u ervoor pleit om een belasting te verminderen die u zelf hebt verhoogd. Bovendien gaat het dan nog om een heel specifieke belasting, namelijk een belasting op vermogensverschuiving, iets waar u en uw partij op dit moment heel veel voorstellen over formuleren, over vermogens die meer belast mogen worden. Nu gaat het specifiek over iets wat u zelf hebt verhoogd, en nu zegt u dat het verlaagd moet worden. Dat gaat helemaal in tegen het discours dat uw partij op andere fronten aan het voeren is.

Maar ik geef toe, mijnheer Van Malderen, dat u een vreemde eend in de bijt was. U hebt in een ongelooflijk moeilijke situatie gezeten. U was ertegen dat die belasting werd verhoogd. U hebt altijd gezegd dat u daar niet mee kon leven. Maar uw partij heeft het toch maar gedaan in de regering. En u had het moeilijk met die beslissing van uw partij. Nu probeert u zich in vijftien bochten te wringen, maar u had toen wat harder op de tafel moeten kloppen in uw eigen partij. Maar u bent een loyale mens, ik versta dat. Ik ga ook niet met alles akkoord wat goedgekeurd wordt. Als het aan mij ligt, zou ik nog veel meer belastingen verlagen. Maar daar moet je een meerderheid voor hebben, en ze moeten allemaal mee willen.

Ik wil toch even uit de beleidsnota van mijn voorganger, mevrouw Turtelboom, citeren, onder het puntje 'Verlaging verdeelrecht voor scheidende koppels': "In het programmadecreet ter begeleiding van de begrotingsopmaak 2015 wordt het tarief van het verdeelrecht van 2,5 procent naar 1 procent gebracht. Het was mijn wens en die van de Vlaamse Regering om spoedig werk te maken van deze verlaging. Vanaf 1 januari 2015 betalen koppels die uiteen gaan nog hoogstens 1 procent verdeelrecht op het onroerend goed dat zij naar aanleiding van hun breuk verdelen of waarvan zij afstand doen." Het gaat dus om een vermogensverschuiving: je wordt opeens volledig eigenaar, terwijl je daarvoor maar gedeeltelijk eigenaar was. Het vermogen wordt dus verhoogd.

Ik citeer verder: "De verlaging van het verdeelrecht past in mijn voornemen om de financiële lasten te beperken voor mensen die zich in een echtscheidings-situatie bevinden of die net een stopzetting van een wettelijke samenwoning achter de rug hebben." Zo staat het in de beleidsnota van mijn voorganger, ingediend op 27 oktober 2014. Dat is ook wat in het regeerakkoord staat.

Ik zeg u dat ik opensta voor voorstellen, mijnheer Van Malderen. Ik volg daarin collega Diependaele. En het is niet alleen het budgettaire verhaal. Uiteraard is het mijn opdracht, als minister van Begroting, om ervoor te zorgen dat het budget in evenwicht blijft. Als ik dat niet zou doen, zou ik pas een slechte minister zijn. Maar ik sta open voor voorstellen.

Wat echter mijn grootste bezwaar is, is het feit dat het niet alleen over samenwonende koppels gaat, maar dat het verdeelrecht en het uit die onverdeeldheid

stappen, niet alleen bij samenwonende koppels gebeurt, maar ook in andere situaties. Ik stel mij de vraag hoe we dat allemaal gaan monitoren, traceren en trancheren. Dat is mijn probleem. Ik sta open voor elk voorstel, want alles wat niet in het regeerakkoord staat, is mogelijk, als we een meerderheid vinden. Alles wat in het regeerakkoord staat, moet gevolgd worden. Dat is duidelijk.

Als we een idee hebben waar iedereen achterstaat en waar we een meerderheid voor vinden en waar mijn regeringspartners in het parlement het mee eens zijn, wie ben ik dan om het tegen te houden? Ik vind het dus sympathiek dat u met voorstellen zult komen. We gaan die voorstellen onderzoeken of ze beantwoorden aan wat duidelijk werd geformuleerd – ervoor zorgen dat het om die bepaalde doelgroep gaat. Maar mijn collega zegt ook duidelijk dat een huwelijk een inspanning vraagt en verplichtingen met zich meebrengt. Samenwonende koppels kiezen er bewust voor om dat niet te doen en dat heeft een aantal gevolgen. Dat is juist.

Ik persoonlijk heb er geen probleem mee om dit te onderzoeken, ervoor open te staan, de misbruiken te weren en budgettair neutraal te blijven.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik ga het grootste deel van mijn slotreplik gebruiken om te antwoorden op wat collega Diependaele heeft geïnsinueerd, want daar gaat het over.

Collega Diependaele, u noemt het feiten, maar eigenlijk zijn het niet-gestaafde insinuaties. Dat is een wezenlijk verschil. Wat zijn feiten? De vorige regering heeft een verhoging van de zogenaamde miserietaks goedgekeurd die uitgevoerd is door uw minister van Financiën. De genese van dat dossier is een stuk complexer dan u schetst. Wat een feit is – en daar kunt u gerust een aantal citaten over opzoeken –, is dat ondergetekende zijn verantwoordelijkheid heeft genomen ten aanzien van de regeringsbeslissing en onmiddellijk heeft gezegd dat, als er een meerderheid kan worden gevonden om die beslissing terug te draaien, we die zouden versterken. Ik blijf zoeken naar die meerderheid. Dat was toen zo, dat is vandaag zo. Ik zal dat blijven doen omdat ik dit intrinsiek geen rechtvaardige belasting vind. Elke stap voorwaarts gaan we benutten. De laatste stappen zijn altijd wat moeilijker, maar ik zal die stappen blijven zoeken.

Een aantal van de opmerkingen die worden gegeven om dit onderscheid te blijven motiveren, vind ik echt niet kloppen. Men zou dit nu zien in het kader van het debat rond het correcter belasten van vermogens. Als we daar voorstellen over formuleren, gaan die over meerwaarden die men boekt en die men op een rechtvaardiger manier wil zien ingezet en niet over mensen die onder een druk heel vaak zelfs een minwaarde realiseren op hun pand – in elk geval een minwaarde op hun bankrekening – op het moment dat ze de verdeeltaks moeten betalen.

Collega Diependaele, in alle eerlijkheid hoop ik dat u dezelfde ijver aan de dag legt om misbruik en fraude tegen te gaan op alle beleidsniveaus, maar ik denk dat u nog heel veel marge hebt.

Minister, ik ga positief blijven. Uw uitgestoken hand wordt met heel veel plezier aangenomen. We geven elkaar rendez-vous op het moment van de stemming over een aantal voorstellen van decreet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.